

การศึกษาความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทาง
โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
**Study on Readiness in Development for Educational Institutions
based on Quality School Framework for Secondary Schools
in Subdistrict of Secondary Education Service Area Office 2.**

ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์

Siwapat Bamrungsethaponng

โรงเรียนห้วยวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

E-mail : Siwapatb@gmail.com

Received: July 1, 2019

Revised: July 27, 2019

Accepted: July 30, 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (สพม. 2) และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการ การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ ฯ ของสถานศึกษา สังกัด สพม. 2 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา โดยการศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 342 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One - way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า (1) สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ใน สพม. 2 มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษา พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ระดับการศึกษาและตำแหน่ง ต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และครูและผู้บริหารที่อยู่ในสถานศึกษาที่มี ขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมภาพรวมแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาความพร้อมในแต่ละด้านพบว่า ด้าน โครงสร้างพื้นฐานและด้านการส่งเสริมการศึกษาแตกต่างกัน ในด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ความพร้อม การพัฒนาสถานศึกษา

Abstract

This research was to study the readiness for development educational institutions based on quality school framework for secondary schools in sub district of Secondary Education Service Area Office 2 and to compare the thoughts from teachers and administrators on preparation level in development of educational institutions based on quality school framework for secondary schools in subdistrict of Secondary Education Service Area Office 2 categorized by position, experience, educational level, size of institution. Questionnaire was used the data collection from 342 students by using the sample group. The statistics were used in analyzing the data as mean, standard deviation, t-test, and One - way ANOVA.

The result of this research found that (1) the educational institutions participated in quality school framework for secondary schools in subdistrict of Secondary Education Service Area Office 2 indicated readiness at high level. (2) The comparison opinion between teachers and administrators on preparation level in development of educational institutions showed that although teachers and administrators have different experience, educational level, and position, they shared indifferent opinions on preparation level in development of educational institutions. Teachers and administrators from different sizes of educational institutions possess different the overall preparation level. When consideration each aspect of readiness, Found that in the aspects of infrastructure and the educational promotion while the similarities were in the aspects of networking and participation.

Keyword : Subdistrict Quality School, Readiness, Development for Educational Institutions

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) [1] มีกรอบการพัฒนาระยะยาวที่สำคัญทั้งหมด 5 ด้าน โดยด้านพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ มีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทยมีครอบครัวที่มั่นคง โดยมีหนึ่งในแนวทางการดำเนินการ คือ การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

ในส่วนของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) [2] มีวิสัยทัศน์ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การเข้าถึงการศึกษา (Access) ความเท่าเทียม (Equity) คุณภาพ (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) [3] ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ภายใต้ความร่วมมือโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา

โรงเรียนในท้องถิ่นระดับตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ภายใต้แนวคิด “1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ” ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการและมีความพร้อมในการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับนักเรียนในท้องถิ่นชนบท และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ถือได้ว่าเป็นการพัฒนาการศึกษาไทยในเชิงระบบอย่างแท้จริง ในอนาคตโรงเรียนคุณภาพเหล่านี้ จะส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน เข้าถึงการบริการที่มีคุณภาพทั่วถึงและเป็นธรรม ได้รับความรู้ กระบวนการและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ในส่วนของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จะมีความพร้อมทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหาร การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนจะกลายเป็นต้นแบบ โรงเรียนคุณภาพที่มีความพร้อมในทุกด้าน และเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชนที่ทุกภาคส่วนให้การยอมรับ เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อคุณภาพของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ ตลอดจนมีความรู้ ความสามารถตรงกับความต้องการและทิศทางในการพัฒนาประเทศ อันจะเป็นการเตรียมความพร้อม ในการวางรากฐานของประเทศไทยให้มีความมั่นคงที่จะก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” [3]

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ตรวจสอบ และเปิดรับ ระยะที่ 2 เสริมความรู้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน และระยะที่ 3 พัฒนาสู่ "โรงเรียนของชุมชน" [4]

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานมีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริม สนับสนุน และบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีสถานศึกษาภายใต้ความดูแล จำนวน 52 โรงเรียน [5] และมีโรงเรียนที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือก เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลตามแนวทางการดำเนินการคัดเลือกที่กำหนด รอบที่ 1 จำนวน 25 โรงเรียน ซึ่งมี โรงเรียนที่มีชื่อเสียง มีอัตราการแข่งขันการเข้าเรียนสูงจำนวนมาก แต่ยังไม่มีการศึกษาถึงความพร้อมในการเข้าสู่ โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อทราบความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัย เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนเพื่อการบริหารสถานศึกษาตามกรอบแนวทาง ของโครงการฯ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำ ตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการ พัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา

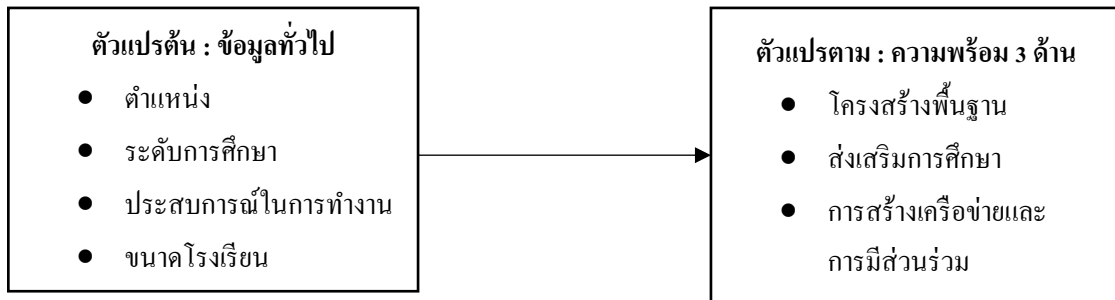
สมมติฐานการวิจัย

ครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ ๑ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 25 โรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัย คือ ครูและผู้บริหาร ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยมศึกษา รอบที่ 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 25 โรงเรียน จำนวนประชากร 3,121 คน [6]

ขนาดตัวอย่าง

ครูและผู้บริหาร ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยมศึกษา รอบที่ 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 342 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน [7] โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95

การสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดสถานศึกษาดังนี้
 ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 342 คน
 ขั้นที่ 2 จำแนกประชากรที่เป็น ครูและผู้บริหาร ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยมศึกษา รอบที่ 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ตามขนาดของสถานศึกษา
 ขั้นที่ 3 เมื่อจำแนกโรงเรียนตามขนาดสถานศึกษาแล้ว จึงใช้แผนการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้น และสุ่มตามสัดส่วนร้อยละ 11 ของจำนวนประชากร ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนและขนาดตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่าง

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนประชากร	ขนาดตัวอย่าง
กลาง	175	19
ใหญ่	1,382	151
ใหญ่พิเศษ	1,564	171
รวม	3,121	342

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ เดิมคำ และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนา สถานศึกษา

การตรวจสอบเครื่องมือ ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและนำผลการศึกษามาสร้างเป็นแบบสอบถาม และโดยเฉพาะในส่วนของความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางโครงการ ฯ ได้คัดแปลงข้อคำถามจาก บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ โครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามให้ตรงกับเรื่องที่ต้องการวัด จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำไปทำการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มประชากรที่ทำวิจัยมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปทดสอบกับ ครูและผู้บริหาร ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยมศึกษา รอบที่ 1 จำนวน 31 คน เพื่อดูความเหมาะสมของการใช้ภาษาและความสมบูรณ์ของเนื้อหาที่ใช้สอบถาม เป็นการหาความเชื่อมั่นและความบกพร่องของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า โดยภาพรวมแล้ว มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก เท่ากับ .927 ถือว่าอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบแล้วพบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบักอยู่ในช่วง .920 - .934 ถือว่ามีความเชื่อถือ ได้อยู่ในระดับสูง

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์เนื้อหาและ โครงสร้างให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามให้กรอกข้อมูลโดยดำเนินการผ่านครูในโรงเรียน และดำเนินการผ่านการเก็บแบบสอบถามออนไลน์

จากนั้นผู้วิจัยจะประสานรวบรวมแบบสอบถาม และขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการประมวลผลตามระเบียบวิธีวิจัย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา ด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบความแปรปรวนโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไปด้วยการทดสอบ One - way ANOVA และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

การแปลผลค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย [8] ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า อยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า อยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า อยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้

1. การศึกษาความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เมื่อพิจารณาภาพรวม และพิจารณาเป็นรายประเด็น รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสถิติสภาพความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการฯ

สภาพความพร้อม	Mean	Std. Deviation	แปลผล
ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	4.30	0.31	มาก
ด้านส่งเสริมการศึกษา	4.23	0.40	มาก
ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	3.92	0.79	มาก
ภาพรวม	4.18	0.41	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า สภาพความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการฯ ในภาพรวมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 เมื่อพิจารณารายประเด็นด้านสภาพความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพฯ สภาพความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านส่งเสริมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.30 และ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.31 และ 0.40 ตามลำดับ ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา ได้ผลการเปรียบเทียบตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสถิติการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการ การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ ฯ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา

ตัวแปรต้น	สภาพความพร้อม	ค่าสถิติทดสอบ	P – value	ผลการวิเคราะห์
ตำแหน่ง	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	t = -0.80	0.43	ไม่แตกต่างกัน
	ด้านส่งเสริมการศึกษา	t = -1.91	0.06	ไม่แตกต่างกัน
	ด้านการสร้างเครือข่าย ฯ	t = 1.13	0.26	ไม่แตกต่างกัน
	ภาพรวม	t = -0.51	0.61	ไม่แตกต่างกัน
ประสบการณ์	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	F = 0.34	0.71	ไม่แตกต่างกัน
	ด้านส่งเสริมการศึกษา	F = 0.39	0.68	ไม่แตกต่างกัน
	ด้านการสร้างเครือข่าย ฯ	F = 0.13	0.88	ไม่แตกต่างกัน
	ภาพรวม	F = 0.16	0.85	ไม่แตกต่างกัน
ระดับการศึกษา	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	F = 1.22	0.30	ไม่แตกต่างกัน
	ด้านส่งเสริมการศึกษา	F = 2.37	0.10	ไม่แตกต่างกัน
	ด้านการสร้างเครือข่าย ฯ	F = 0.61	0.54	ไม่แตกต่างกัน
	ภาพรวม	F = 0.94	0.40	ไม่แตกต่างกัน
ขนาดสถานศึกษา	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	F = 12.60	0.00*	แตกต่างกัน
	ด้านส่งเสริมการศึกษา	F = 12.43	0.00*	แตกต่างกัน
	ด้านการสร้างเครือข่าย ฯ	F = 1.62	0.20	ไม่แตกต่างกัน
	ภาพรวม	F = 4.02	0.02*	แตกต่างกัน

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ระดับการศึกษาและตำแหน่ง ต่างกันมีความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ ฯ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งครูและผู้บริหารที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ ฯ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาความพร้อมในแต่ละด้านพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านการส่งเสริมการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบคู่ขนาดสถานศึกษาที่ต่างกันมีสภาพความพร้อมที่แตกต่างกัน ด้วยวิธี Scheffe'

สภาพความพร้อม	Mean Difference		
	สถานศึกษาขนาดกลาง	สถานศึกษาขนาดใหญ่	สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน			
สถานศึกษาขนาดกลาง	-	.037	-.125
สถานศึกษาขนาดใหญ่	-	-	-.163*
ด้านการสร้างเครือข่าย ฯ	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
สถานศึกษาขนาดกลาง	-	-.225	-.083
สถานศึกษาขนาดใหญ่	-	-	-.276
ด้านการส่งเสริมการศึกษา	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
สถานศึกษาขนาดกลาง	-	-.071	-.271*
สถานศึกษาขนาดใหญ่	-	-	-.200*
ภาพรวม	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
สถานศึกษาขนาดกลาง	-	-.073	-.186
สถานศึกษาขนาดใหญ่	-	-	-.113*

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าการทดสอบเปรียบเทียบความพร้อมในแต่ละด้านของแต่ละคู่ของขนาดสถานศึกษาพบว่า ความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการส่งเสริมการศึกษาของสถานศึกษาขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในภาพรวมสถานศึกษาขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏผล ดังนี้

ครูและผู้บริหารที่มี ตำแหน่ง ประสบการณ์ ระดับการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ ฯ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ครูและผู้บริหารที่มี ขนาดสถานศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ ฯ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยนำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผลมีรายละเอียดตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

จากการศึกษาพบว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทั้ง 25 โรงเรียนนั้นมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสมเหตุสมผลเนื่องจากเป็นสถานศึกษาที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และทุกโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการของ สพฐ. หลายโครงการ เช่น โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนในฝัน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ (2560) [9] ที่ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมการบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนฯ อยู่ในระดับมาก และสุวิทย์ รัชทอง (2558) [10] ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านบรรยากาศ ตามลำดับ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหารที่มี ตำแหน่ง ประสบการณ์ ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ ฯ ไม่แตกต่างกันนั้น สอดคล้องกับ สมหญิง เข้มยี่ม (2558) [11] ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า การเปรียบเทียบความเห็นของครูต่อการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาที่มีเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยไม่สอดคล้องในด้านของระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กานต์มณี บุญศรีทธา (2559) [12] ศึกษาความพร้อมของสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา พบว่า ความพร้อมของสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จำแนกตามตำแหน่งงาน ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีระดับความพร้อมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (หรือไม่แตกต่างกัน) และไม่สอดคล้องกับ วรวิศา ชื่นชม (2559) [13] ที่ศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรบริหารส่วนตำบล อำเภอลำลูกกา ผลวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง แตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความพร้อมในการจัดการศึกษา ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ ครูและผู้บริหารที่มี ขนาดสถานศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาตามกรอบแนวทางของโครงการ ๆ แตกต่างกัน สอดคล้องกับ กิติพงษ์ เจนจบ (2556) [14] ศึกษาความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอเพ็ญ เขต 1 พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่มีความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่สอดคล้องกับ สมหญิง แยมยิ้ม (2558) [11] ที่พบว่า ครูที่ประจำในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า (1) สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ใน สพม. 2 มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษา พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ระดับการศึกษา และตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และครูและผู้บริหาร ที่อยู่ในสถานศึกษาที่มี ขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมภาพรวมแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาความพร้อมในแต่ละด้านพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านการส่งเสริมการศึกษาแตกต่างกัน แต่ในด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ทั้ง 25 โรงเรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก จึงเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรมีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมระหว่าง โรงเรียนและหน่วยงานในท้องถิ่นรวมถึงชุมชน อีกทั้งในด้านของโครงสร้างพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการบริหารจัดการระบบประมาณให้กับโรงเรียน เพื่อนำไปพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ตามความจำเป็นของแต่ละโรงเรียน และด้านการส่งเสริมการศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นไปตามจุดเน้น ความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบแนวทางของโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบแนวทางของโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ระดับมัธยม

เอกสารอ้างอิง

- [1] “ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580).” ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135, ตอนที่ 82 ก (13 ตุลาคม 2561): 1 – 74, [Online]. Available: www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF. [Accessed: 1 เมษายน 2562].
- [2] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579, กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560.
- [3] กระทรวงศึกษาธิการ, “บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ โครงการ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล”, [Online]. Available: <https://bit.ly/2vqnc0v>. [Accessed : 9 เมษายน 2562].
- [4] กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพพ.นครปฐม เขต 2, “โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล”, [Online]. Available: <https://bit.ly/2XEO8Wx>. [Accessed: 12 เมษายน 2562].
- [5] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพม. 2 พ.ศ. 2560 – 2564, กรุงเทพฯ, 2560.
- [6] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, “บัญชีรายละเอียดอัตรากำลังครูและผู้บริหารในสถานศึกษา”, [Online]. Available: www.e-newsbkk2.org/bkk2/forum/data/14/pic/1629.pdf. [Accessed 11 เมษายน 2562]
- [7] ธีรวุฒิ เอกะกุล, ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2543.
- [8] บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2545.
- [9] เกิดพงษ์ ศรีวิเศษ และเอกชัย กี่สุขพันธ์, “การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2”, วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, ปีที่ 9, ฉบับที่ 3, 2557, หน้า 583-597.
- [10] สุวิทย์ รักษ์ทอง และสัจจวรรณ ทรรพวุฒ, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2”, วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ 6, ฉบับที่ 1, 2558, หน้า 227-234.
- [11] สมหญิง เข้มยี่ม และสมาน อัสวภูมิ, “การศึกษาการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5”, วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ปีที่ 11, เล่มที่ 1, 2558, หน้า 187-247.
- [12] กานต์มณี บุญศรีทธา. 2559. “ความพร้อมของสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [13] วรวิศา ชื่นชม, “ความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอลำลูกกา”, วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ปีที่ 6, ฉบับที่ 1, 2559, หน้า 249-263.
- [14] กิตติพงษ์ เจนจบ, สมหมาย อำคอนกลอย และนงลักษณ์ ใจฉลาด, “การศึกษาความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1”, วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, ปีที่ 3, ฉบับที่ 5, 2556, หน้า 109-124.